

Aan: De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

T.a.v. 5.1.2e
Per e-mail: 5.1.2e @minvws.nl

Uw e-mail van: 27 januari 2021
Ons nummer:
Datum: 2 februari 2021

Betreft: Consultatie verlengingsbesluit Tijdelijke wet maatregelen COVID-19

Excellentie,

Op 27 januari jl. heeft u het verlengingsbesluit van de wet tijdelijke maatregelen covid-19 (Wtm) ambtelijk aan ons voorgelegd.

Wij delen uw zorgen over de verspreiding van het virus, nieuwe varianten van het virus en over de mogelijke influx van virusvarianten uit het buitenland. Om de juiste maatregelen op basis van een sterke wettelijke grondslag te kunnen blijven treffen, stemmen wij daarom in beginsel in met de beoogde verlenging van de tijdelijke wet met drie maanden. Dit echter onder de voorwaarde dat er op het gebied van inreizen meer maatwerk mogelijk wordt gemaakt voor de afzonderlijke eilanden, zodat wij zelf de mogelijkheid krijgen te bepalen welke maatregelen voor welke landen gelden, uiteraard onderbouwd op basis van de risico's die dit met zich meebrengt voor ons eiland.

In de praktijk weinig maatwerk mogelijk voor inreizen

U stelt in de toelichting bij de wtm en in de toelichting van dit verlengingsbesluit dat is gekozen voor het tot stand brengen van afzonderlijke tijdelijke regelingen met maatregelen voor Bonaire, Saba en Sint Eustatius, omdat de feitelijke en epidemiologische situatie op deze eilanden verschilt van Europees Nederland. Met de verschillende regelingen is beoogd maatwerk te kunnen toepassen.

Wij constateren dat de hierboven geschetste flexibiliteit tot op zekere hoogte zeker is gerealiseerd. Toch blijkt in de praktijk dat met name daar waar het het (in-) reisbeleid van Bonaire betreft, het wettelijk kader het door ons nagestreefde (inreis)beleid niet altijd mogelijk maakt. De voornaamste reden hiervoor is dat er bepaalde keuzes in de wet zijn gemaakt die geen ruimte bieden in de ministeriële regeling van Bonaire om af te wijken en maatregelen meer toe te snijden op de specifieke Bonairiaanse situatie. Een voorbeeld hiervan is de onmogelijkheid om de sinds kort verplichte antigeentest niet enkel voorafgaand aan vertrek, maar ook direct bij aankomst te kunnen afnemen.

Correspondentieadres

Kaya Grandi 51 | Kralendijk, Bonaire C.N.
Tel. (+599) 717-5330 | Fax. (+599) 717-8416
www.bonairegov.com

Verzoek bij beantwoording van deze brief datum, nummer en onderwerp te vermelden

De wetwijziging waarmee de wettelijke grondslag voor deze mogelijkheid is gecreëerd, is zodanig snel doorgevoerd dat afstemming met de openbare lichamen niet mogelijk bleek, hetgeen naar onze mening nu zeer nadelig uitpakt voor Bonaire. Wij zien hierdoor weer vele annuleringen van vluchten en reizigers gemeld worden. Ditzelfde vrezen wij ten aanzien van de quarantaineverplichting waarvoor binnenkort een wetwijziging voorligt. Als we gebonden worden aan hetzelfde quarantainebeleid als dat van Europees Nederland, betekent dit de doodsstek voor onze economie en weer een zware klap voor dit eiland. Terwijl dit ter bescherming van de volksgezondheid niet nodig en daardoor disproportioneel is. Een enigszins draaiende economie draagt juist bij aan een betere volksgezondheid.

Het verschil in verloop en aanpak van covid-19 op Bonaire

Er zijn grote verschillen tussen Nederland en Bonaire, zowel als het gaat om de omstandigheden voor het virus als waar het gaat over de controleerbaarheid ervan door onze aanpak en schaalgrootte. Op Bonaire is er volledig zicht op wie er de grens overkomt. Er is daarnaast beter zicht op de achtergrondgegevens van de positieve gevallen en betere monitoring door eigen lokale mensen. We werken niet met een landelijke schil, maar met lokale werknemers die de ins en outs van deze kleine gemeenschap goed kennen. Op Bonaire is een beginnende toename van Covid-19 gemakkelijker de kop in te drukken. De twee 'pieken' die hier zijn geweest, ook de recente piek van afgelopen januari, waren binnen enkele weken onder controle. Bron en contactonderzoek vindt door de kleinschaligheid van het eiland grondiger en kwalitatief beter plaats.

Ook zijn de bevolking en haar activiteiten veel buiten, waardoor er sprake is van minder snelle verspreiding en minder risicovolle contacten dan in Europees Nederland. Bovendien houdt men zich beter aan quarantaine verplichtingen en GGD-adviezen dan in Nederland, juist vanwege de kleinschaligheid, de directe communicatie met de bevolking en de grote sociale controle hier.

Het is nog niet bekend of op Bonaire ook nieuwe varianten van het virus aanwezig zijn, maar door bovenstaande werkwijze en omstandigheden, die al maanden goed werken, hebben we vertrouwen in onze aanpak, ook als dit wel het geval is. Mocht de influx uit het buitenland ineens enorm toenemen, dan kunnen wij binnen enkele dagen extra maatregelen nemen.

Wij hopen (als we de vaccins tijdig kunnen ontvangen) op korte termijn een groot deel van de bevolking te hebben gevaccineerd. Ook dit zou een factor moeten zijn waarmee bij het inreisbeleid rekening kan worden gehouden.

Economische en sociale consequenties

Het Centraal Dialoog is opnieuw de economische en sociale consequenties in kaart aan het brengen van het op grote schaal uitblijven van toerisme als gevolg van de laatste inreisbeperkingen en maatregelen. De eis van een antigeen test niet ouder dan 4 uur voor vertrek blijkt niet uitvoerbaar en heeft wederom geleid tot annuleringen van alle vluchten uit USA en een stroom aan annuleringen uit ENL. In het kort houdt dit in dat het toerisme met circa 85% afneemt in vergelijking met de eerste maanden van 2020 met soortgelijke omzetverliezen. Personeel kan niet langer aan het werk worden gehouden en steeds meer ondernemers zullen (moeten) stoppen met hun activiteiten. Werkloosheid gaat nog verder stijgen evenals de armoede. Er is geen goed sociaal opvangnet op Bonaire. Bovendien zullen de andere sectoren hetzelfde doormaken; vrijwel alle sectoren zijn direct of indirect aan het toerisme verbonden. En omdat Curaçao en Aruba hun eigen beleid kunnen bepalen, komt onze concurrentiepositie ten opzichte van onze buureilanden ook nog eens zwaar onder druk te staan.

Ons alternatief is het aankloppen voor extra steun bij verschillende ministeries. Dit is uiterst onwenselijk. Zeker wanneer het niet nodig is. Wij zijn van mening dat dit uiterste middel niet nodig hoeft te zijn, wanneer wij zelf de afweging kunnen maken tussen bescherming van de volksgezondheid enerzijds en het tegengaan van negatieve economische en sociale gevolgen anderzijds. Een weloverwogen eilandelijk beleid mogen toepassen op onze eigen situatie, die wij zelf zo goed kennen.

Flexibiliteit creëren door wetswijziging Wtm

Samenvattend vragen wij nogmaals uw aandacht voor daadwerkelijke flexibiliteit en mogelijkheid voor maatwerk met betrekking tot de Bonairiaanse situatie. Om dit te bereiken zou bij de volgende wijziging van de wtm een mogelijkheid in de wet kunnen worden opgenomen die de BES-eilanden in staat stelt zelf deze afweging te maken. Het gaat er om dat de BES-eilanden zelf de mogelijkheid krijgen te bepalen welke maatregelen voor welke landen gelden, uiteraard onderbouwd op basis van de risico's die dit met zich meebrengt voor de eilanden. Zoals u weet zijn wij tot op heden er steeds goed in geslaagd de risico's op de juiste manier in te schatten en hier mee om te gaan. Als deze mogelijkheid er komt, wordt de door u beoogde op Bonaire toegesneden aanpak van deze crisis op basis van de Wtm daadwerkelijk en volledig mogelijk gemaakt en onder die voorwaarde kan Bonaire instemmen met de verlenging van deze tijdelijke wet.

Namens het Bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Bonaire,

De Gezaghebber,

waarnemend eilandsecretaris.

Cc: BZK, ER & JAZ